

Nostre Ideal

PUBLICACIÓ MENSUAL DE CULTURA

 Redacció i Administració:
Jaume I, 98

 Número solt 15 cts. — Subscripció
anual 1'50 ptes. — Subscripció men-
sual amb dret als sorteigs de llibres
1 pta.

 Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

Les eleccions municipals

Al cap de deu anys d'haver-ho estat per darrera vegada, torna a ésser cridat el poble a elegir els homes que han d'administrar els interessos municipals i portar el govern de la vila.

Mollet en aquest temps ha sofert un canvi en tots els ordres. Ha experimentat un gros augment en el seu nombre d'habitants; s'és borrada la divisió a que ens havien portat les lluites personalistes i per les noves disposicions sobre hisendes municipals i per l'augment de població han augmentat considerablement els ingressos de la Caixa comunal.

Avui els molletans, encara que tots el que actuem som catalanistes, estem dividits políticament en dos grans grups; però s'ha de confessar que no és pas per qüestions personals, car tothom és amic particularment. Són diferències d'apreciació de la política general, catalana i espanyola, les que ens separen.

Els catalanistes que avantposem l'obtenció de l'autonomia de la nostra terra a la qüestió de la forma de govern, els que no esperem pas que hi hagi la República a Espanya per a reclamar els drets de Catalunya al Poder central, que no som partidaris de revoltes, de resultat segur en quant a l'empobriment del país i de resultat molt dubtós en quant a l'assoliment de l'ideal; que tothom sap com i quan comencen i ningú com i quan s'acaben, ans preferim per mica que n'hi hagi la possibilitat, obtenir la satisfacció de les nostres aspiracions per mitjans legals i polítics; els que volen el respecte de la manera de pensar de cada u i que regni la germanor entre els molletans, presentarem una candidatura d'homes que vagin a la casa de la Vila amb l'esperit d'administrar els cabals del comú, de manera que Mollet arribi

a ésser en tots els ordres un poble model i de que regni entre nosaltres la pau tan necessària al benestar i progrés de les poblacions.

Segons sembla, els catalanistes republicans volen presentar també la seva candidatura. Nosaltres ho creiem molt convenient perquè en el govern d'aquesta petita República, que és el municipi, en l'administració dels béns de tots els ciutadans hi ha d'haver la representació de tots els sectors principals del poble.

Pel nostre interès particular, per a assegurar encara més el triomf dels nostres amics, nosaltres hauríem de desitjar que els directius dels nostres contrincants no tinguessin gaire encert en la tria dels seus candidats, però com que és l'interès de Mollet el que ens mou, celebrarem que esculleixin d'entre els seus, homes de criteri, fills de Mollet o forasters que per fer temps que siguin entre nosaltres hagin posat afecte a la nostra vila.

I cal, per a la bona marxa de l'administració municipal, que ni els nostres regidors ni els seus vagin a la casa de la Vila a fer una oposició sistemàtica. Quan una proposta sigui acceptable ha d'ésser ben rebuda tant si és blanc com negre qui l'hagi presentada. ¡Com aniria qualsevol Companyia en quin Consell d'Administració una part dels consellers es dediqués a obstaculitzar a l'altra part!

Es precis que els influents en la política molletana i els electors tots, demostrin que en aquests anys d'abstenció forçosa hem guanyat en patriotisme, en seny i en educació política, i que es conegui que actualment la lluita local té lloc entre homes que tenen consciència dels seus deures de ciutadania entre catalanistes.

Així laborarem pel bon nom de Mollet.

JOSEP SANS I ROSSELL.

L'autonomia de Catalunya

I

Catalunya havia en altre temps regit amb entera llibertat els seus destins: es donava les seves lleis, usava oficialment la seva llengua i s'administrava els seus béns. Corrents universals i fets històrics fatals i adversos ens feren perdre de mica en mica aquesta nostra autonomia política. En l'any 1714 fou per complert.

En el segle passat els catalans giràrem els ulls enrera i al recordar les nostres glòries passades i l'esplendor amb què havia brillat la nostra llengua, se'ns despertà el desig de continuar aquelles glòries i donar altra volta a la nostra parla que havíem menyspreat per una de forastera, una vida noble.

A l'enaltiment d'aquesta llengua fou a lo primer que amb els Jocs Florals ens dedicàrem els catalans. La renaixença literària d'aquesta ajudà el renaixement polític i nasqué el catalanisme. Fou allavors l'hora dels catalanistes purament sentimentals. Es formulaven grans programes que la realitat d'aquella època havia de tenir cura de fer desar, i aquells idealistes tenien per lema el tot o res.

Al començament de l'actual segle els de temperament més polític d'aquests idealistes anaren comprenent que calia tocar de peus a terra i que així com perdèrem la nostra llibertat en més de dos cents anys i en parts, probablement amb bastant de temps i per etapes, treient de totes les oportunitats el profit possible, hauríem de recuperar-la. Al davant d'aquests hi havia l'alt talent de Prat de la Riba. Aquest creia que el que pretèn al moment tot o res s'ha d'acontentar generalment amb el res.

Aquests homes s'agrupaven amb el nom de Lliga Regionalista que ha vingut a ésser a l'hora, sota la direcció de Robert, Prat de la Riba i Cambó, un instrument de combat i una escola de polítics. Fa prop de trenta anys que la Lliga actua i hom pensa on fóra el catalanisme polític sense la constància, la sagacitat, la preparació, la disciplina i la tàctica d'aquest grup.

Quan la Solidaritat es féu incloure en el projecte d'Administració local que Maura havia presentat a les Corts l'autorització d'associar-se les Diputacions en forma de Mancomunitat capacitant a aquestes Mancomunitats per a rebre delegacions de funcions de l'Estat. Ha-

guera estat un començ d'autonomia. Però el projecte de Maura s'ensorrà per l'oposició que hi feren els liberals.

En l'any 1913 essent president de la Diputació de Barcelona, Prat de la Riba, les Diputacions catalanes organitzaren una campanya per a demanar autorització per a formar la Mancomunitat de Catalunya. A l'any següent, obtinguda aquesta autorització, es portà a cap la nostra Mancomunitat que tingué primer per president a Prat de la Riba i després a Puig i Cadafalch. Pujat el Directori Primo de Rivera hi posà diputats governatius, els qui més havien combatut la Mancomunitat precisament, i a l'any 1924 la dissolia. Tothom sap lo molt que amb els seus nou anys de vida feu la Mancomunitat en pro de la cultura i riquesa catalanes, amb els reduïts mitjans amb què comptava. Fou un índex de lo molt que podrà fer Catalunya amb un govern autònom.

La Mancomunitat organitzà un plebiscit entre tots els Ajuntaments de Catalunya, en l'any 1918, per a demanar al Govern l'autonomia de la nostra terra. Fora algunes excepcions, inevitables tractant-se de més de mil Ajuntaments i sense cap importància pràctica, tots s'hi sumaren. L'Assemblea de la Mancomunitat, juntament amb els parlamentaris catalans aprovaren un projecte d'Estatut de Catalunya que una Comissió presentà solemnement a Madrid al Govern de Garcia Prieto. Dintre aquest hi hagueren divergències sobre la resposta que s'havia de donar als comissionats catalans i es declarà en crisi. Pujà aleshores el comte de Romanones que féu una millor rebuda al projecte. Tothom estava convençut que l'hora de l'Autonomia era arribada. En Cambó el primer.

Portat el problema a les Corts, Maura el rebé amb un discurs de tons patriotes, quasi que li valgué una gran ovació de quasi tota la part no catalana del Congrés. A la vista d'aquell estat d'esperit de la Cambra, la representació nostra acordà retirar-se.

Començà aleshores la elaboració de dos nous projectes d'Estatut per Catalunya: l'un a Barcelona el discutia i l'acordava l'Assemblea de la Mancomunitat juntament amb els Parlamentaris catalans i l'aprobaren després els representants de tots els Ajuntaments de Catalunya reunits en el Palau de la Música cata-

lana, quins juraren fer per la seva part tot lo que calgués per arribar a la legalització de l'Estat català. A Madrid el Govern Romanones nomenava una Comissió extra-parlamentària, que presidida per Maura i amb representació de tots els sectors del Parlament havia de redactar també un projecte d'Autonomia. La meitat aproximadament dels membres que s'havien nomenat per aquesta comissió eren catalans. Hi havia entre ells tots els directors del catalanisme. Els de la Lliga eren partidaris d'anar a aquesta Comissió però n'eren contraris els catalans esquerrans, i per a no rompre el Bloc català que s'havia format, desistiren d'anar-hi els nostres amics. Decissió fou aquesta de la qual els nostres directors s'han hagut de penedir perquè amb la seva assistència és quasi segur que el projecte haguera estat molt millorat, i altre haguera estat la sort de Catalunya en aquells darrers onze anys, si hagués gaudit d'una autonomia, encara que no hagués estat de moment de l'extensió desitjada.

Llestos els dits Estatuts foren presentats al Parlament: el de la Comissió extra-parlamentària pel Govern i fou refusat pels nostres parlamentaris, i el de la Mancomunitat per aquest, i no era acceptat pel Congrés. Potser més que res s'havia convertit el plet en una qüestió d'amor propi.

Aquí es començà a organitzar aleshores un moviment de desobediència civil, però esclatà en aquells dies la vaga de la Canadença i amb ella una lluita social virulenta; i no essent aquest ambient gens propici per a un moviment com el que s'intentava, en desistiren els de la Comissió directora que eren els senyors Cambó, Lerroux i Roig i Bergadà, sinó recordem malament.

Reflexions

Tothom reconeix la gran preparació, la gran activitat i el talent d'En Cambó. Els fets diuen com es preocupa dels ideals de Catalunya: publica articles i llibres en defensa dels drets de la nostra terra; obliga al govern a prometre l'autonomia de Catalunya; funda un partit que pel seu programa es podria nomenar i l'anaven a nomenar regionalista etc.... però molta gent, perquè els sembla que és moda, diu mal d'En Cambó.

No se'n molesti gaire però el nostre amic. Quan serà mort ja li farem un monument

Els nostres esquerrans no fan, es pot dir, altra cosa que retreure les flaqueses i equivocacions, reals o inventades, dels altres polítics i governants. Del que no ens parlen però és de les flaqueses o equivocacions que ells mateixos han tingut, tenen o tindran.

A la República del Perú hi ha hagut una revolta armada per a enderrocar el govern republicà. Es veu que l'oposició tenia por que unes eleccions presidides per aquest govern no serien prou sinceres i el cop d'Estat triomfant posa un govern de magistrats per a convocar-les.

Nosaltres creïem, pel que diuen els nostres republicans, que aquestes irregularitats només passaven en el Reialme d'Espanya. Es veu, però, que en una República també hi poden passar aquestes coses.

En Macià, de retorn del seu exili, ha tingut grans elogis per l'acolliment que ha trobat sota el govern monàrquic de Bèlgica i ha dit que li sabia molt greu de no poder dir el mateix pel que ha trobat a la República francesa.

Una prova més de que és preferible una bona Monarquia a una mala República; una bona República a una mala Monarquia; de que és igual una bona República a una bona Monarquia o una mala República a una mala Monarquia i que lo més pràctic, si el canvi de règim ha de portar trastorns perillosos, és millorar el que es té.

NOTICIARI

El nostre amic senyor Pere Boades, mestre que havia estat fins ara de l'Escola graduada de Mollet, ha obtingut, en el concurs celebrat per a proveir les places dels nous grups escolars de Barcelona, un d'aquests llocs

Celebrem el seu èxit encara que ens sap greu haver-lo de perdre.

Durant el mes de febrer caigueren a Mollet 50'3 mil·límetres d'aigua, és a dir: 50'3 litres per metre quadrat en forma de neu i de pluja.

Aquesta setmana començaran reunions dels nostres amics per a preparar les eleccions municipals.

Gaseoses i Sifons

CREUS

Són les millors

Anís

CASTELLS

Fàbrica a MOLLET:

Berenguer III, 34 - 38

Sucursal a BARCELONA:

Sans, 136

Col·legi de Sant Jaume

Classes de nit i a hores convingudes

Berenguer III, 198 (Can Petit)

Director: Jaume Tosquella

URALITA

MADRID

Plaça Salesas, 10

BARCELONA

Plaça A. López, 15

Teules de 2'50 m. i de 1'85 m. per 1'14 m.

Teules de 1'20 m. llarg per 75 cm. ample

Canons per a desaiguar des de 6 fins a 25 cm. diàm.

Canalons per a recullir aigües, de varies amplades i llargades

Dipòsits des de 60 fins a 1000 litres de cabuda

Exigiu sempre la marca de garantia

URALITA que porten totes les planxes

Agència i Magatzem de Mollet
Octavi Tapias * Jaume I, 76 i 82

Xarop Hipofosfits ~

~ **F O Z** ~

De bon gust i resultats immillorables

Els adobs i matèries per a fer-ne de la casa

«Abonos Espinás, S. A.»
els trobareu a

CAN VILARROSAL

Hostal «LA MARINETTE»

Granja / / Cafè - Bar Centre d'Esports

Salvador Llavina

P. Mercadal - Tel. 40

MOLLET